



| | |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| <p>כ"ה בתמוז התש"ע 07 ביולי 2010</p> | <p>תאריך:</p> |
| <p>נושא: החזר דמי ביטוח</p> <p>תת נושא: החזר דמי ביטוח בגין ניכוי דמי ביטוח ביתר</p> <p>שם החוזר: החזר דמי ביטוח למעסיקים בתקנה 22 – תקופות קודמות בגין ניכוי דמי ביטוח מהשכר המשולם לעובד בזמן שבעדו זכאי העובד לדמי פגיעה</p> | |
| <p>מטרת המסמך</p> <p>הכרות עם התהליך החדש של החזר דמי ביטוח למעסיקים בתקנה 22 עבור תקופות קודמות</p> | |
| <p>א. מבוא</p> <p>ב. שלבי פרוייקט החזר דמי ביטוח לתקופות קודמות:</p> <div style="text-align: center;"> <pre> graph TD A(ריכוז נתונים) --> B(ביצוע חישוב) B --> C(ביצוע החזר) </pre> </div> <p>ג. דוגמת חישוב</p> | |
| <p>הגדרות</p> <p><u>מעסיק מורשה על פי תקנה 22 לתקנות הביטוח הלאומי (ביטוח מפני פגיעה בעבודה), תשי"ד-1954</u></p> <p><u>מעסיק מאושר לפי סעיף 343 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב] התשנ"ה-1995</u></p> | |
| <p>נספח</p> <p><u>איגרת למעסיק המורשה על פי תקנה 22</u></p> | |
| <p>קישורים רלוונטיים</p> <p><u>סעיף 351 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב] התשנ"ה-1995</u></p> | |



א. מבוא

על פי סעיף 351 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995 (להלן החוק), **עד לחודש דצמבר 2007** היה המעסיק פטור מדיווח, ניכוי ותשלום דמי ביטוח לאומי חלק עובד וחלק מעסיק על השכר ששולם לעובד עבור הזמן שבו היה העובד זכאי לדמי פגיעה (המעסיק היה חייב בניכוי חלקו של העובד בדמי ביטוח בריאות בלבד).

היות וישנם מעסיקים שלא פעלו לפי האמור בחוק וניכו ושילמו דמי ביטוח ביתר, וכן קיימים מעסיקים שנוסף לדמי הביטוח שניכה המוסד לביטוח לאומי מדמי הפגיעה שהועברו למעסיק, ניכו אף הם דמי ביטוח בעד הגמלה. פועל המוסד לביטוח לאומי בימים אלו להחזרת דמי ביטוח באופן חד פעמי למעסיקים המורשים על-פי תקנה 22 ולעובדיהם, עבור תשלומי היתר ו/או הכפל באמצעות מערכת ממוכנת.

החל מינואר 2008 בוטל הפטור בסעיף 351. ומעסיקים, המשלמים שכר לעובדיהם בעד הזמן שבו העובד זכאי לדמי פגיעה, חייבים בדיווח ותשלום עבור השכר הנ"ל. בנוסף, החל מחודש מרס 2008, חדל המוסד לביטוח לאומי לנכות דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות מדמי הפגיעה המוחזרים למעסיק המורשה על פי תקנה 22. את דמי הביטוח חלק מעסיק ששילם המעסיק על השכר שהוא בגובה דמי הפגיעה, מחזיר המוסד לביטוח לאומי למעסיק אחת לרבעון (בהתאם לחישובים הנערכים באמצעות המערכת הממוחשבת).

אל המעסיקים המורשים, על פי תקנה 22, נשלחה איגרת המבהירה את הכללים החדשים. באיגרת אף הובאה לידיעת המעסיקים כוונת המוסד להחזיר את דמי הביטוח שנוכו ביתר.

להלן טבלה מסכמת:

| החל מ- 01/01/2008 | | עד ל- 31/12/2007 | | עד ל- 31/07/2003 | | שכר בגובה גמלת דמי פגיעה (75% מבסיס השכר) | שכר ששולם לעובד בזמן בו היה זכאי לדמי פגיעה |
|----------------------|----------|---------------------|------------------------------------------------|---------------------|------------------------------------------------|-------------------------------------------|---------------------------------------------|
| חלק מעסיק | חלק עובד | חלק מעסיק | חלק עובד | חלק מעסיק | חלק עובד | | |
| פטור* | חייב | פטור* | חייב | פטור* | פטור* בדמי ביטוח לאומי. חייב בדמי ביטוח בריאות | | |
| חייב | חייב | פטור* | פטור* בדמי ביטוח לאומי. חייב בדמי ביטוח בריאות | פטור* | פטור* בדמי ביטוח לאומי. חייב בדמי ביטוח בריאות | השלמה ל-100% שכר | |

*יש להחזיר את דמי הביטוח הפטורים.



ריכוז נתונים-

בשלב ראשון רוכזו הנתונים הידועים למוסד אודות האוכלוסיה המטופלת (מעסיקים המורשים ע"פ תקנה 22 שמהלך השנים 1997-2008 שילמו דמי פגיעה לעובדיהם). בהמשך, פנה המוסד אל המעסיקים להשלמת פרטים הדרושים לביצוע החישוב. המעסיק יצהיר על נכונות הנתונים המדווחים.

לאחר קליטת הנתונים יבוצעו בדיקות אימות של נתוני הדיווח של המעסיק מול המידע הקיים במערכות הביטוח הלאומי. במידה ותמצא אי התאמה יתכן ותיערך אצל המעסיק בדיקה מקיפה על ידי אגף ביקורת ניכויים.

דיווח הנתונים יתבצע באמצעות שאלון שנשלח אל המעסיקים בתאריך 29/06/2010. בשאלון זה התבקשו המעסיקים להצהיר על בקשתם לקבלת החזרי דמי ביטוח:

- מעסיק, אשר לא ניכה ולא שילם דמי ביטוח בגין השכר ששולם לעובד בתקופת זכאותו לדמי פגיעה, בין השנים 1997-2007, יתבקש להצהיר על כך שאין החברה דורשת החזר דמי ביטוח.
- מעסיק שניכה ושילם דמי ביטוח בלפחות אחת מהשנים 1997-2007, יתבקש לסמן את אחת מהאפשרויות הבאות:
 - א. המעסיק יוכל להצהיר כי ברצונו שהמוסד לביטוח לאומי יחשב עבורו חישוב פרטני ידני להחזר דמי ביטוח (לשם כך ידרש המעסיק בהמשך להמציא למוסד לביטוח לאומי תלושי שכר עבור העובדים בשנים הרלוונטיות).
 - ב. מעסיק שקיבל החזרים או שהתקזז בעבר בגין תשלום היתר או הכפל האמור- יוכל להצהיר כי אינו מעוניין בחישוב מחדש, וכי לא ידרוש החזר דמי ביטוח בעתיד עבור תקופות אלו.
 - ג. מעסיק המעוניין שהמוסד לביטוח לאומי יערוך עבורו חישוב להחזר דמי ביטוח באמצעות המערכת הממוכנת יתבקש להצהיר באופן כללי עבור כל אחת מהשנים 1997-2008:
 1. האם נהג לשלם לעובדים בתקופת זכאותם לדמי פגיעה:
 - שכר רגיל / שכר בגובה גמלה בלבד.



2. האם נהג לנכות ולשלם דמי ביטוח עבור השכר ששולם לעובדים בתקופת זכאותם לדמי פגיעה (באמצעות טופס 102) לפי אחת האפשרויות הבאות:
- א. בעד שכר רגיל
 - ב. בעד שכר בגובה גמלה
 - ג. בעד ההפרש בין השכר לגמלה
 - ד. לא דווחו ולא ושלמו דמי ביטוח.
3. האם קיבל המעסיק בעבר החזר עבור השנים 1997-2008 בגין תשלום היתר או הכפל האמור, ואם כן- מהם סכומי ההחזר שקיבל עבור כל אחת מהשנים המצוינות.
4. אם התקבל החזר- האם חלקו של העובד הושב לעובד.



**ביצוע
חישוב**

המערכת תבצע חישוב החזר לעובד ולמעסיק באופן הבא:
מקרא לנוסחאות:

- אחוז דמי ביטוח לאומי חלק עובד = l
- אחוז דמי ביטוח בריאות חלק עובד = b
- אחוז דמי ביטוח לאומי חלק מעסיק = m
- דמי ביטוח שנוכו מהשכר = dn
- דמי ביטוח שהיה צריך לנכות = d
- דמי ביטוח שנוכו מהגמלה = dg
- שכר ששולם לחודש הפגיעה = s
- שכר עבור ימי עבודה = sw
- שכר בגובה גמלה = sg
- השלמת שכר ל- 100% שכר = sh

השכר ששולם לחודש הפגיעה = שכר ששולם עבור ימי עבודה בחודש הפגיעה + דמי פגיעה [75% מבסיס השכר] + השלמה [25% מבסיס השכר].

$$S = sw + sg + sh$$

במקרה שהמעסיק שילם לעובדים שכר בגובה גמלת דמי הפגיעה בלבד:

השכר ששולם לחודש הפגיעה = שכר ששולם עבור ימי עבודה בחודש הפגיעה + דמי פגיעה [75% מבסיס השכר].

$$S = sw + sg$$

א. החזר לעובד:

דמי הביטוח שנוכו מהעובד = יחושבו על פי הנתונים הקיימים במערכות המוסד לביטוח לאומי בהתבסס על הצהרות המעסיק בשאלון.

או בהתבסס על נתוני שכר ודמי ביטוח שהעביר המעסיק (לאחר בדיקת אמיתותם) עבור מעסיק שבקש לערוך חישוב ידני על בסיס תלושי השכר של העובדים.

$$dn = (s \times l) + (s \times b)$$

דמי הביטוח שהיה צריך לנכות מהעובד =

עד לחודש 07/2003:

(שכר ימי עבודה \times דמי ביטוח לאומי עובד) + (שכר חודש הפגיעה \times דמי ביטוח בריאות).

$$d = (s \times b) + (sw \times l)$$

מחודש 08/2003-12/2007:

(שכר ימי עבודה + דמי פגיעה) \times דמי ביטוח לאומי עובד + (שכר חודש הפגיעה \times דמי ביטוח בריאות).

$$d = (s \times b) + [(sw + sg) \times l]$$

החל מחודש 01/2008:

שכר חודש הפגיעה \times דמי ביטוח לאומי עובד ודמי בטוח בריאות.

$$d = (s \times l) + (s \times b)$$

החזר לעובד = דמי הביטוח שנוכו מהעובד - דמי הביטוח שהיה צריך לנכות מהעובד.

$$dn - d = \text{החזר לעובד}$$



ב. החזר למעסיק:

דמי הביטוח ששילם המעסיק על השכר = יחושבו על פי הנתונים הקיימים במערכות המוסד לביטוח אומי בהתבסס על הצהרות המעסיק בשאלון.

או בהתבסס על נתוני שכר ודמי ביטוח שהעביר המעסיק (לאחר בדיקת אמיתותם) עבור מעסיק שבקש לערוך חישוב ידני על בסיס תלושי השכר של העובדים.

$$dn = s \times m$$

דמי הביטוח שנוכו מגמלת דמי הפגיעה = dg - הנתון מתקבל ממחלקת דמי פגיעה

$$dn+dg = \text{סה"כ דמי ביטוח ששילם המעסיק}$$

דמי הביטוח שהיה צריך המעסיק לשלם = שכר ימי עבודה X דמי ביטוח לאומי מעסיק.

$$d = sw \times m$$

החזר למעסיק = סה"כ דמי ביטוח ששילם המעסיק - דמי הביטוח שהיה צריך המעסיק לשלם.

$$\text{החזר למעסיק} = d - (dg+dn)$$

[חזרה](#)

ביצוע החזר

- החזר לעובד:

בסיום חישוב נתוני העובד לשנה, יוחזרו דמי הביטוח לחשבון העובד המתנהל בסניף הביטוח הלאומי. ולאחר קיזוז יתרת החובה בתיק, יועבר הזיכוי לחשבון הבנק של העובד כפי המופיע במערכת המוסד לביטוח לאומי, תוך אפשרות לעדכון פרטי החשבון על ידי העובד בצרוף המחאה מבוטלת.

- החזר למעסיק:

מעסיק שלא קיבל החזרים בגין ניכוי כפל או ניכוי ביתר היות ופעל בניגוד לסעיף 351 לחוק. בסיום החישוב השנתי עבור כל העובדים שהיו זכאים לדמי פגיעה בשנה המטופלת, יועבר הזיכוי לתיק הניכויים של המעסיק במוסד לביטוח לאומי, אותו יוכל לקבל לחשבון המעסיק (לאחר קיזוז יתרות החוב בתיק), בפניה אל סניף המוסד לביטוח לאומי המטפל בתיק הניכויים. **מעסיק שקיבל החזרים** בגין ניכוי כפל או ניכוי ביתר או כפל ניכוי, היות ופעל בניגוד לסעיף 351 לחוק. בסיום החישוב הכולל עבור כל עובדיו שנפגעו בין השנים 2008-1997, יועבר לחשבונו במוסד לביטוח לאומי הזיכוי אותו יוכל לקבל לחשבון החברה, בפניה אל סניף המוסד לביטוח לאומי, לאחר קיזוז יתרות החוב ולאחר קיזוז ההחזרים שכבר הועברו אל המעסיק בעבר.

[חזרה](#)



דוגמת חישוב - לחודש 9/2004

- השכר ששולם לחודש הפגיעה = 8,000
- שכר עבור ימי עבודה בחודש הפגיעה = 4,000
- דמי פגיעה לחודש פגיעה = 3,000
- דמי ביטוח שנוכו מדמי הפגיעה = 200

| ההכנסה בשיעור מופחת 3,482 | | | | | | |
|---------------------------|---------------------|-----------------------|-------|---------------------|--------------------|-------|
| מלא | | | מופחת | | | |
| סה"כ | דמי ביטוח בריאות | דמי ביטוח לאומי | סה"כ | דמי ביטוח בריאות | דמי ביטוח לאומי | |
| 10.38% | 4.8% | 5.58% | 4.5% | 3.1% | 1.4% | עובד |
| 5.93% | | 5.93% | 5.93% | | 5.93% | מעסיק |

| מעסיק | עובד | |
|-----------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
| $8,000 \times 5.93\% = 474$ + <u>200</u> 674 | $3,482 \times 4.5\% + 4,518 \times 10.38\% = 626$ | דמי ביטוח שנוכו: |
| $4,000 \times 5.93\% = 237$ | $4,000 + 3,000 = 7,000$ $3,482 \times 1.4\% + 3,518 \times 5.58\% = 245$ $3,482 \times 3.1\% + 4,518 \times 4\% = 325$ $254 + 325 = 570$ | דמי ביטוח שהיה צריך לשלם |
| $674 - 237 =$ <u>437</u> | $626 - 570 =$ <u>56</u> | החזר |